

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2021/1045, KS 2021/1056, KS 2021/780, KS 2021/990, KS 2021/1077, KS 2021/1051, KS 2021/1111, KS 2021/561, KS 2017/561, KS 2020/835, KS 2021/284, KS 2021/755, KS 2021/1013)

Uppföljning av budget 2021 – Tertiärrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti

Anmälan om beslut avseende PM Kontrollstationer för Sverigeförhandlingen, dnr KS 2021/1056

Tertiärrapport 1 2021 för SHIS bostäder, hemställan om särskild ersättning, dnr KS 2021/780

Fördelning av statligt stöd till skolväsendet (utökning av skolmiljarden), dnr KS 2021/990

Uppföljning för 2020 av Stockholms stads miljöprogram 2020-2023, dnr KS 2021/1077

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad, dnr KS 2021/1051

Ny fördelning av "generalschablonen" inom flyktingmottagandet, dnr KS 2021/1111

Samordningsförbundet Stockholms stad - årsredovisning, revisionsberättelse och revisionsrapport 2020, dnr KS 2021/561

Modernisering av sociala system, dnr KS 2017/561

Framställan från arbetsmarknadsnämnden, Redovisning av utredningsuppdrag gällande validering inom arbetsmarknadsförvaltningen, dnr KS 2020/835

Budget och verksamhetsplan för år 2021, SHIS bostäder, dnr KS 2021/284

Stockholms stads ateljékö. Avgift och nya riktlinjer, dnr KS 2021/755

Beslut om upphandling av ramavtal för undersöknings- samt utredningstjänster m.m. 2022, dnr KS 2021/1013

Avtal mellan KTH och Staden, tilläggsavtal avseende Senseable Stockholm Lab

Samarbetsavtal med Digital Futures

Stadsövergripande gemensam upphandling avseende digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess

Upphandling av restaurang och bankettverksamhet i Stadshuset

Upphandling av förmånscyklar

Program för verksamhet som utförs av privata utförare

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsbokslut per den 31 augusti 2021 för Stockholms stad godkänns.
2. Redovisade avsättningar om 1 290,7 mnkr godkänns.
3. Basnyckeltal med utfall för år 2020 godkänns med hänvisning till vad som sägs i bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Aktieägartillskott om 700 mnkr ska göras till Stockholms Stadshus AB, 556415-1727, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Anmälan av *PM Kontrollstationer för Sverigeförhandlingen* dnr KS 2021/1056, bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Fördelningen av utökningen av statsbidraget *Statligt stöd till skolväsendet* till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden för verksamhetsområde förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Uppföljning för 2020 av Stockholms stads miljöprogram 2020-2023, dnr KS 2021/1077, godkänns enligt bilaga 6 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (dnr KS 2021/1051) inklusive däri angivna ramar för total extern upplåning och intern utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter, bilaga 7, fastställs med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, och börjar gälla från den 1 januari 2022.

9. Fördelning av generalschablon för flyktingmottagande godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Styrelsen för Samordningsförbundet Stockholms stad, dnr KS 2021/561, beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Tidigare beslut om modernisering av sociala system, dnr KS 2017/1912, upphör att gälla med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Kommunstyrelsen ska i enlighet med projekt Modernisering av sociala systems förändrade inriktning genomföra förbättringar och lägga grunden för fortsatt utveckling i stadens egenutvecklade sociala system med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.
13. Överförmyndarnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla ett systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning. Överförmyndarnämnden medges finansiering om 15 mnkr och sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.
14. Arbetsmarknadsnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla ett systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
Arbetsmarknadsnämnden medges finansiering om 20 mnkr och sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.
15. Kommunstyrelsen ska genomföra en stadsövergripande gemensam upphandling avseende digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess samt att säkerställa att tillhörande mjukvara och stödtjänster kan levereras över tid med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att lämna fullmakt för att delta i

upphandlingen avseende digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess.

17. Kommunstyrelsen ska genomföra upphandling av restaurang och bankettverksamhet i Stadshuset med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Kommunstyrelsen ska för upphandling av restaurang och bankettverksamhet i Stadshuset besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt att häva avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Kommunstyrelsen ska genomföra upphandling av förmånscyklar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
20. Kommunstyrelsen ska för upphandling av förmånscyklar besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt att häva avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
21. Nämnderna medges medel för sociala investeringar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
22. Avgift för Stockholms stads ateljékö godkänns, dnr 2021/755, i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
23. Avtal mellan KTH och Staden, tilläggsavtal avseende Senseable Stockholm Lab per 14 september 2021, godkänns enligt bilaga 8 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
24. Lägesredovisning av Senseable Stockholm Lab, mars 2019— september 2021, godkänns enligt bilaga 9 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
25. Samarbetsavtal med Digital Futures, godkänns enligt bilaga 10 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
26. *Program för verksamhet som utförs av privata utförare* inklusive klausul om allmänhetens insyn, i enlighet med bilaga 11 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

27. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta och att uppmana alla bolag inom koncernen att anta *program för verksamhet som utförs av privata utförare* inklusive klausul om allmänhetens insyn enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
28. Tidigare beslutad riktlinje för allmänhetens insyn jämte avtalsklausul (dnr 104-2088/2016) upphör att gälla.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 207,8 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 610,5 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Nämnderna medges budgetjustering för minskade nettokostnader inom investeringsplanen med 6,9 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 4,4 mnkr. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under Kommunstyrelsen m.m i 2021 årsbudget enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Nämnderna medges budgetjustering för omfördelning av internränta med 0,5 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 421 mnkr för redovisade omslutningsförändringar samt övriga omfördelningar och justeringar enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att vidta åtgärder enligt vad som sägs i

- stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. SHIS Bostäders hemställan om särskild ersättning besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  9. Framställan från arbetsmarknadsnämnden *Redovisning av utredningsuppdrag gällande validering inom arbetsmarknadsförvaltningen*, dnr KS 2020/835, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  10. Anmälan av SHIS Bostäders budget och verksamhetsplan för år 2021, KS 2021/284, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  11. Stadsdirektören ska fatta beslut inom ramen för projekt Modernisering av sociala system samt vid behov vidta sådana förändringar kopplat till sociala system som utifrån stadens verksamhetsbehov, avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  12. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om gemensam upphandling av digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning och implementering av digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess och säkerställa en kontinuerlig leverans av tillhörande tjänster samt vid behov vidta sådana förändringar som utifrån stadens verksamhetsbehov, avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade under avtalstiden med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  13. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om upphandling av restaurang och bankettverksamhet ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, annonsering, tilldelningsbeslut samt teckna avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
  14. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om upphandling av förmåncyklar ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, annonsering, tilldelningsbeslut samt teckna avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

15. Stadsdirektören ska genomföra upphandlingar av tjänster inom områdena undersökningar inklusive medarbetarundersökning, utredningar samt utvärderingar. Vidare ska stadsdirektören besluta om upphandlingsdokument avtalsform och avtalstid, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer inklusive att utifrån affärsmässiga grunder besluta om eventuella behov av förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.
16. Under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner samarbetsavtal med Digital Futures ska stadsdirektören teckna avtalet enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
17. Nämnderna medges medel för kompetensutveckling med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Stadsdirektören ska genomföra en gemensam upphandling gällande utbildningsledare för stadens utbildningsprogram för ett hbtq-kompetent och normmedvetet bemötande. Vidare ska stadsdirektören besluta om upphandlingsdokument, avtalsform och avtalstid, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer inklusive att utifrån affärsmässiga grunder besluta om eventuella behov av förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.
19. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Tertialrapporterna med helårsprognos utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och mot verksamhetens mål redovisas och kommenteras. Syftet är att samlad information om ekonomi och verksamhet ska ge stadens ledning en helhetsbild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Underlagen utgör en viktig del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders tertialrapporter. Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål samt tolv underliggande mål för verksamhetsområden. Under respektive inriktningsmål ges en sammanfattad bedömning av nämndernas och bolagsstyrelsernas uppfyllelse av årsmålet. Bedömningen utgår från hur nämnderna och styrelserna, i sina verksamhetsberättelser, beskriver att de arbetat under året för att bidra till uppfyllelse av årsmålet.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

I tertialrapport 2 och delårsrapport per den 31 augusti för kommunfullmäktige m.m. värderas uppfyllelsen av mål mot den budget som antogs av kommunfullmäktige i december 2020. Tertialrapport 2 ger kunskap om Stockholms stads verksamheter samt stadens kvalitets- och kostnadsutveckling, men också verksamhetspåverkan, under år 2021.

Stadens hantering av den pågående pandemin präglar fortfarande arbetet med kris- och säkerhetsfrågor. Arbetet med att omhänderta lärdomarna från utvärderingarna av stadens hantering av pandemin fortgår samtidigt som utredningsarbetet fortsätter. Under perioden har stadens stöd till regionens vaccinationsprogram varit en av de stora frågorna. Tillsynen avseende trängsel på serveringsställen fortsatte fram till 29 september 2021.

Fokus för stadens arbete har varit, och är fortsatt, att aktivt skydda äldre och andra riskgrupper från att smittas. För att dämpa effekterna av pandemin har staden även tagit fram och infört åtgärder som ska underlätta för näringslivet, som drabbats hårt av restriktionerna. I juni 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om ett stödpaket för det lokala näringslivet för att minska skadeverkningarna. Bland annat beslutades om lättnader gällande avgifter för serveringstillstånd och tidsbegränsade lov för uteserveringar.

I takt med att regeringen och myndigheter har avvecklat restriktionerna och rekommendationerna har stadens verksamheter öppnat upp allt mer.

Coronapandemin slog hårt mot världsekonomin under år 2020. Nu märks en tydlig återhämtning och de flesta prognosinstitut tror på en relativt stark global tillväxt i år, trots osäkerhet om den framtida smittspridningen och nya varianter av viruset. Svensk ekonomi återhämtar sig snabbt efter den djupa nedgången förra året. Lättade pandemirestriktioner bidrar till att hushållen

förväntas öka konsumtionen rejält det tredje kvartalet och ekonomin tar då fart.

Stockholms näringsliv drabbades hårt av pandemin, men nu syns en tydlig uppgång i konjunkturen. Under det andra kvartalet 2021 steg Handelskammarens Stockholmsbarometer, som mäter hushållens och näringslivets syn på ekonomin, till ett indexvärde på 115. Det är den högsta noteringen sedan mätningarna startade år 2003 och ska tolkas som att återhämtningen är väldigt stark, snarare än att konjunkturen nått nya toppnivåer. Utmaningen som sticker ut är bristen på arbetskraft, 26 procent av de tillfrågade företagen har brist på personal. Den delbransch som hade störst arbetskraftsbrist var databranschen, där hela 63 procent av företagen uppgav att de hade brist på arbetskraft. Staden fortsätter och växlar upp samarbetet med näringslivet för att klara kompetensförsörjningen.

Helårsprognosen för 2021 års resultat visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott om 925 mnkr inklusive bokförda försäljningsintäkter. I prognosen ingår aktieägartillskott om 700 mnkr till Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret bedömer att staden under år 2021 kommer uppnå ett av de tre inriktningsmålen helt och två delvis. För bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB görs bedömningen att två av kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås helt och ett delvis under år 2021. Under pandemin har nämnder och bolagsstyrelser har ställt om och anpassat verksamheterna för att hindra smittspridning och minska konsekvenserna av pandemin. De insatser som har genomförts och den flexibilitet och anpassningsförmåga som nämnder, bolagsstyrelser och medarbetare har uppvisat är en förutsättning för den måluppfyllelse verksamheterna visar.

Stockholm ska vara en säker och trygg stad för alla där människors frihet inte begränsas. Stadens arbete för att motverka kriminalitet ska ske i nära samverkan mellan såväl stadens verksamheter som med polis och andra nyckelaktörer. Stockholms stad ska arbeta strukturerat och målmedvetet mot våldsbejakande extremism och ta lärdom av andra länders arbete och erfarenheter. Stadsledningskontoret bedömer att årsmålet för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis under år 2021.

Skillnaden i stadsledningskontorets bedömning mot tertialrapport 1, där målet bedömdes uppnås helt, har sin grund i dels att ytterligare en nämnd nu bedömer att målet inte kommer att nås, dels att de allvarliga problemen med gängkriminalitet och dödligt våld kvarstår. Skjutningarna, som i hög grad påverkar den upplevda otryggheten, ligger på en fortsatt hög nivå och andelen skjutningar med dödlig utgång har ökat.

Ett intensivt arbete för att förbättra situationen pågår och staden genomför under året en rad olika aktiviteter som bedöms bidra positivt till utvecklingen av trygghet och säkerhet. Sociala insatsgrupper har permanentats och arbetet utvecklas med ett skärpt kvalitetsfokus, som förstärker samordningen över staden och systematiskt följer upp resultatet av utförda insatser. Möjligheterna att hoppa av en kriminell livsbana har stärkts i avhoppningsprogrammet, sociala insatsgrupper och även stödet till unga brottsoffer och vittnen har stärkts. Under året har kommunfullmäktige antagit stadens trygghetsprogram. Programmet ger riktning för det trygghets- och brottsförebyggande arbetet och stadsledningskontoret tar arbetet vidare med bland annat metodutveckling samt kompetenshöjande insatser. Staden fortsätter att på olika nivåer arbeta i nära samverkan med polisen utifrån den gemensamma överenskommelsen och dess prioriterade samverkansområden.

Skolan är en av de främsta skyddsfaktorerna för unga människors liv och framtida livschanser. Därför är skolan också ett av de viktigaste verktygen för att öka den sociala rörligheten. En likvärdig förskola och skola är en förutsättning för att alla barn och elever ska få möjlighet att lyckas. Skolan skapar förutsättningar och möjligheter för Stockholms barn och unga. Alla barn i Stockholms skolor ska få en bra kunskapsutveckling som skapar förutsättningar för en bra framtid.

För skolorna i Järva syns en tydlig ökning när det gäller behörighet till gymnasiet, från 72,1 procent år 2020 till 79,9 procent år 2021. Resultatförbättringarna kan enligt utbildningsnämnden med stor sannolikhet delvis tillskrivas det systematiska kvalitetsarbetet och de riktade insatserna som har intensifierats i grundskoleområdet Järva, som bland annat innefattar att stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet utifrån varje enskild skolas utarbetade språkstrategi. Även förskoleklass och fritidshem arbetar aktivt med språkutvecklande arbete, vilket stärker elevernas möjligheter att utvecklas i högre utsträckning. De goda erfarenheterna från utvecklingen i Järva behöver hållas i över tid och samtidigt spridas till skolor med liknande utmaningar i andra delar av staden.

Pandemin har inneburit en stor omställning för Stockholms stads äldreomsorg. Stadens utvärderingssektariat för covid-19 har tillsammans med oberoende konsulter arbetat med att utvärdera stadens agerande under pandemin. Den tredje delrapporten handlar om krisens påverkan inom äldreomsorgen. Rapporten visar att det har skett en omfattande förändring av, och påverkan på, verksamheterna. I stort sett samtliga vård- och omsorgsboenden inom staden har drabbats av smitta. Det har inneburit höga krav på anpassning, flexibilitet och engagemang hos chefer och medarbetare.

Sammantaget visar rapporten att pandemin har påverkat verksamheterna inom stadens äldreomsorg i hög grad. Områden inom äldreomsorgen som tidigare haft brister har särskilt uppmärksammats, som exempelvis bemanning och hälso- och sjukvårdskompetens. De utvecklingsområden som har identifierats under den pågående pandemin och erfarenheter från stadens utvärdering ska tas tillvara tillsammans med slutsatser från nationella utvärderingar och analyser. Stadens nämnder genomför ett stort antal aktiviteter för att uppnå målet.

Ett försvagat marknadsläge har påverkat både bostadsbyggandet och planeringstakten under flera år. Pandemin bidrog ytterligare till avmattningen. Under årets två första tertial kan nu en återhämtning skönjas. Antalet påbörjade bostäder är 33 procent högre än motsvarande period år 2020. Indikatorn Antal påbörjade bostäder prognostiseras öka jämfört med år 2020 från 4 805 till 5 500 stycken. Prognosen innebär dock att årsmålet 10 000 ej uppnås.

Bostadsbyggandet är av stor vikt för att stärka Stockholms konkurrenskraft och utvecklingsförmåga på ett långsiktigt hållbart sätt. Staden arbetar proaktivt för att projekt med god genomförandeförmåga prioriteras. Satsningen på den så kallade hyresrättspushen, som syftar till att bidra till de långsiktiga bostadsmålen och utgöra en del av initiativet Växla upp Stockholm, fortsätter.

Under året har stadens idrottsanläggningar, i omgångar, åter öppnat för olika målgrupper efter att ha varit stängda sedan december 2020. Även om pandemin har en fortsatt påverkan på verksamheter inom ramen för verksamhetsområdet är det positivt att allt fler målgrupper kan ta del av stadens utbud. I återstarten av Stockholm efter pandemin har kultur och idrott en viktig roll, det är därför viktigt att berörda nämnder tar krafttag och skapar förutsättningar för att så snart som möjligt återgå till normal verksamhet.

Alla kommunfullmäktigeindikatorer som rör markanvisade bostäder utom en prognostiseras uppfyllas helt, trots att utfallet för flera av dem hittills släpar efter. Förklaringen är att ett antal mer omfattande markanvisningsbeslut förväntas fattas under hösten.

Att förmedla bostad först och försöks- och träningslägenheter via Bostadsförmedlingen i Stockholm AB fortsätter vara en viktig uppgift och även att fortsätta arbeta aktivt med bostäder för barnfamiljer i osäkra familjeförhållanden.

Stockholms stad ska gå före i klimatarbetet och vara ledare i den globala omställningen som världen står inför. Staden har tagit fram klimatbudget som visar hur stora utsläpp Stockholm och framförallt planeten tål. Kol för uppvärmning har fasats ut under år 2020 och eldning med fossil olja ska ha

upphört senast år 2025. Staden ska även motverka klimatförändringarna genom koldioxidlagring samt biokolsanläggningar. Målet är att Stockholm är en klimatpositiv stad senast år 2040.

Avgörande för minskade koldioxidutsläpp från transportsektorn är att elektrifieringen av fordonsflottan ökar. Det råder osäkerhet kring utbyggnadstakten för elektrifieringen och därmed när och hur effektbehovet kommer att öka, vilket kräver ett fördjupat arbete med kartläggning och analys. Under våren ingick Stockholms stad en elektrifieringspakt med näringslivet, med målet att göra Stockholm världsledande i strävan mot en fossilfri fordonsflotta år 2030. Bland annat utreds frågan om var laddning av tung trafik bäst kan placeras med hänsyn tagen till logistik och möjlighet att hantera elnätskapaciteten.

Förslag till Handlingsplan för klimatanpassning har färdigställts och remitterats. Stadsledningskontoret samordnar arbetet med erfarenhetsåterföring och analyser av de kraftiga regn som föll över Stockholm i slutet av maj och juni. Under hösten planeras även arbete påbörjas med att ta fram fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser för skyfall i staden.

Den grönbå majoritetens budget för Stockholms stad 2021 lade grunden för en stad som inte enbart återhämtar sig efter pandemin, utan som också kommer tillbaka starkare. Fokus är kärnverksamheter som äldreomsorg, skola och omsorg för personer med funktionsnedsättning men också ökade ambitioner för trygghet, ett aktivt klimatarbete och fler i arbete genom ett bättre företagsklimat. Jag vill särskilt betona att det är tack vare alla de enastående insatser som varje dag utförs av stadens medarbetare och upphandlade företag som stadens verksamheter till stora delar kunnat upprätthållas trots pandemin och som nu gör det möjligt att åter öppna upp med ny kraft och energi.

Bilagor

1. Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti
2. Budgetjusteringar
3. Resultatprognos och prognos investeringsplan
4. Uppmaningar till stadens nämnder och stadens bolagsstyrelser
5. Basnyckeltal utfall
6. Styrelseprotokoll ramavtal 6 och PM Kontrollstationer Sverigeförhandlingen
7. Uppföljning av Miljöprogrammet 2020
8. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad
9. Avtal KTH och Staden tilläggsavtal 14 september 2021

10. SSL Lägesredovisning september 2021
11. Partnership Programme Agreement med KTH
12. Program för verksamhet som utförs av privata utförare

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delvis godkänna förslaget till tertialrapport 2.
2. Kommunstyrelsen aktiverar krisledningsnämnden med anledning av skjutningarna i staden samt omfördelar medel till de drabbade stadsdelsnämnderna
3. Fastighetsnämnden kompenseras för merkostnader på grund av hyreslättnader som givits till följd av pandemin
4. Därutöver anför följande:

Vänsterpartiet har för 2022 lagt en oppositionsbudget för en jämlik, jämställd och klimatsmart stad baserad på en stärkt driftsbudget, till skillnad från majoritetsbudgeten baserad på skattesänkning, utförsäljning och privatiseringar. Stockholm har goda ekonomiska förutsättningar att möta de långsiktiga konsekvenserna av pandemin, öka takten i bostads-byggandet och klara den gröna omställningen – majoriteten tar dock inte detta tillfälle i akt.

Trygghet

Det framgår att stadens verksamheter arbetar för att stärka tryggheten i Stockholm och att en rad trygghetsskapande aktiviteter och insatser genomförts. Bland annat arbetar staden efter modellen Trefas tillsammans med polisen. Det räcker dock inte. Stockholm har hittills i år drabbats av ofattbara 21 skjutningar med dödlig utgång. Det är oacceptabelt och staden måste agera kraftfullt och skyndsamt. Vänsterpartiet vill att staden även börjar arbeta med den från Malmö framgångsrika metoden "Sluta skjut!" som riktar sig mot grovt våld i kriminella miljöer. Samarbetet mellan Malmö Stad, polisen och kriminalvården har gjort att polisen sett en tydlig positiv effekt av projektet. Vi menar även att krisledningsnämnden bör aktiveras för att samordna, främja och stödja arbetet mot dödsskjutningarna i staden, vilket Vänsterpartiet har föreslagit i en skrivelse till kommunstyrelsen den 2 september 2020. Det räcker inte att kräva att polisen ska omfördela resurser, staden själv måste också agera.

Den allvarliga situationen kräver att de stadsdelsnämnder som drabbas av skjutningar får mandat att forma en gemensam krisorganisation som gör det lättare att arbeta tillsammans om det finns behov för det. Nämnderna måste också tilldelas särskilda budgetmedel så att de kan arbeta samordnat, snabbt och målinriktat tillsammans med polisen oberoende av stadsdelsgränser, ordinarie organisation och ordinarie budgettilldelning. Socialtjänsten behöver till exempel kunna avdela erfaren

personal för att samverka med polisen i särskilt svåra ärenden, avhopparverksamheten tillföras mer resurser och krisstödet förstärkas till anhöriga, boende och medarbetare i stadsdelarna. Resurser måste också finnas för att utan dröjsmål kunna flytta avhoppare från staden.

Missade möjligheter till förstärkt budget

Som vi konstaterade redan i samband med årsredovisningen gick staden in i det nya budgetåret med ett rekordöverskott till följd av försäljningar och statsbidrag och med svag måluppfyllelse på väsentliga områden som tryggheten, skolan, äldreomsorgen, kulturen, bostadsbyggandet och målen om en hållbar stad. De marginaler som krävs för att staden själv ska klara av det kommunala grunduppdraget i en kris har helt uppenbart saknats i budgeten.

Tertialrapporten följer därmed upp i grunden underfinansierade verksamheter baserade på en budget som skjuter kostnaderna framför sig och försvarar de långsiktiga lösningarna.

En kompetensutvecklingsskuld har under pandemin byggts upp till de anställda, vilket kräver gedigna satsningar nu när restriktionerna lättat. Det är mycket positivt att flera verksamheter kunnat utveckla digitala utbildningar under pandemin, och dessa är bra att ha kvar som komplement, men ersätter inte fysiska utbildningar där medarbetare möts. Eftersom kostnaderna för utbildning har minskat under pandemin bör verksamheterna ges möjlighet att utöka sina utbildningssatsningar kommande år.

I samband med behandlingen av tertialrapport 1 såg vi goda möjligheter att förstärka verksamheterna, med tanke på de ökade skatteintäkterna som enligt skatteunderlagsprognoser inkommit efter att budgeten antogs, ökade statsbidrag och ännu inte fördelade medel ur centrala medelsreserven. Tyvärr försatte majoriteten den möjligheten, som hade gett socialnämnden, stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden bättre förutsättningar att möta de behov som uppstått som en följd av pandemin. Inom äldreomsorgen exempelvis hade de nya statliga medlen kunnat användas för att införa flera fasta jobb och med motsvarande krav ställda på de privata utförarna. Ytterligare medel hade också kunnat användas för att förstärka Jobbtorgen och öka antalet platser för Stockholmsjobben, och därmed minska arbetslösheten.

Betecknande för majoritetens politik är vidare att nödvändiga lättnadspaket tagits fram för näringslivet, men något lättnadspaket för de av stadens invånare som drabbats hårt av pandemin har vi inte sett röken av. Vårt initiativ till krispaket för barnfamiljer med sämst ekonomi har exempelvis avvisats. Med Vänsterpartiets budget hade äldreomsorgens tillkortakommanden på grund av låg bemanning, svag medicinsk kompetens och fragmentarisk organisation med många privata utförare också kunnat börja åtgärdas och därmed bidra till att bygga upp tilltron till äldreomsorgen igen. Hyresgästerna i allmännyttans bostäder hade haft kvar tryggheten med sin hyresvärd och sluppit genomlida årslånga ombildningsprocesser där grannar ställs mot varandra. Alla befintliga hyresrätter med överkomliga hyror skulle funnits kvar på hyresmarknaden och betydligt fler markanvisningar hade givits till de fyra kommunala bostadsbolagen. Över 300 stora hyresrätter hade funnits kvar att söka för trångbodda familjer när lägenheterna blivit lediga och tillgängliga på bostadsförmedlingen. Staden hade prioriterat att äga samhällsfastigheter för långsiktiga behov istället för att hyra som idag. Anställda hade erhållit bonus om cirka 5 000 kr för insatser under pandemin, och inte bara välmenande ord, och initiativ hade tagits till ett lokalt kollektivavtal om fasta anställningar i äldreomsorgen.

Sociala frågor

I uppföljningen framgår att nämnderna rapporterar om ett ökat antal kontakter utifrån behov av ekonomiskt bistånd och flera nämnder rapporterar om ett ökat antal orosanmälningar för barn och unga. Det är viktigt att ta fasta på detta och andra effekter som coronapandemin har på invånarna i staden och säkerställa att alla får stöd efter sina behov. I synnerhet för alla de som fått sina insatser inställda eller inte kunnat söka stöd under pandemin. När det kommer till socialfrågor kan vi tyvärr också se att man inte når upp till målet om *Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan*, i uppföljningen konstateras att det som behövs är En utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst är en central del för att familjehemsplacerade barn ska klara målen i kärnämnen i grundskolan. Vi håller med denna analys och det är därför vi ställt oss kritiska till att det inte finns medel för SIP-samordnare i stadsdelarna som är viktiga för att lyckas med samverkan mellan skolan och socialtjänst. I vår budget har vi för att säkerställa samverkan mellan skolan och socialtjänsten tillfört medel för SIP-samordnare.

Ett annat mål som inte heller uppnås är *Andel unga som fått brottsofferstöd och som upplever en positiv förändring av sin livssituation till följd av stödet*. När man läser socialnämndens T2 framgår det att det till stor del handlar om kvinnor och flickor som inte upplever att de får ett bra stöd vilket förklaras av att kvinnor utsatta för ofta sexuella övergrepp behöver mer stöd än vad som ges idag. Det är mot bakgrund av detta som vi har drivit på för att öppna ett nytt stödcentrum för brottsoffer sexuella övergrepp.

Ett steg i rätt riktning är dock att majoriteten avsätter medel för en stadsövergripande satsning på kompetensutveckling av stadens medarbetare inom LSS-verksamheterna, även om vi gärna vill se en högre takt i satsningen. Detta är ett led i arbetet med att införa en enhetlig yrkestitulatur, vilket påbörjades under föregående mandatperiod då Vänsterpartiet ansvarade för de stadsövergripande personalpolitiska frågorna.

Bostadsbyggande och stadsplanering

Till skillnad från tertialrapport 1 är bedömningen av KF:s mål 2.2 *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* mer verklighetsförankrad, då den är ändrad från helt till delvis uppnått. Fakta är att fem av tio bostadsindikatorer inte bedöms kunna uppfyllas, varav båda indikatorerna som rör genomgångsbostäder. Vi är långt ifrån en social bostadspolitik i den här staden. Inte heller målen för påbörjade bostäder eller påbörjade hyresrätter bedöms kunna nås. Det gäller även allmännyttan som enligt koncernstyrelsens tertialrapport bara når 362 av målet 600 påbörjade bostäder.

Majoriteteten lyfter istället fram att fyra av fem indikatorer för markanvisningar kommer att uppfyllas helt, med hänvisning till kommande omfattande markanvisningsbeslut under hösten. Att inte kunna besluta om markanvisningar i en jämnare ström under året är beklagligt, och resultatet ser vi antagligen inte förrän vid årets slut. Bara 1 908 bostäder av målet 10 000 markanvisats när två tredjedelar av året gått, det är till och med färre än motsvarande period förra året då 2 199 bostäder hade markanvisats. Inte heller har en enda bostad markanvisats i syfte att nå minskade boendekostnader, vars konsekvenser blir än värre när det ses i ljuset av de fåtaliga markanvisningarna till allmännyttan, vilket äventyrar den fortsatta satsningen på

Stockholmshuset. Lägg därtill att uppåt 2000 allmännyttiga lägenheter med överkomliga hyror kommer att ombildas innan mandatperioden är slut.

Den styrande majoriteten misslyckas inte bara med bostadsbyggnadsmålen utan det framgår också att man inte når upp till målet *Antal förmedlade bostad först och försöks- och träningslägenheter via Bostadsförmedlingen*. Utfallet för perioden är sammantaget 261 bostäder (av 600 varav 150 skulle vara till barnfamiljer) och årsmålet bedöms sammantaget inte komma att uppnås. I bostadsförmedlingens tertialrapport 2 skriver man att skälet till ovan är att efterfrågan från SHIS gällande bostäder till barnfamiljerna har varit betydligt lägre än förväntat (endast 8 lägenheter har förmedlats under perioden). Samtidigt har vi kunnat läsa i stadsdelsnämndernas tertialrapporter för andra tertialen att det är minst 36 barnfamiljer placerade i akutboende runt om i staden av de stadsdelar som redovisar siffror för detta. Varför det ser ut så här behöver redas ut för att inte barnfamiljer ska behöva placeras i akutboenden och varför de resurser staden har inte används.

I samband med tertialrapport ett efterlyste vi en snabb analys av varför så få markanvisningar för bostäder kommer fram och föreslog att majoriteten skulle återställa produktionsmålen för allmännyttan till minst föregående års nivå. Tyvärr ser vi i finansborgarrådets budgetförslag att det mer än halverade målet om 600 bostäder per år står kvar även 2022. Bostadsbristen är så pass omfattande och akut att såväl allmännyttiga som privata bostadsbolag behöver bidra med att bygga hyresrätter. Det räcker inte med majoritetens så kallade hyresrättspush som favoriserar privata byggaktörer och vi efterlyser en starkare övergripande styrning med bättre samordning mellan bostadsbolagen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Nu behövs en kraftsamling, framförallt för att öka antalet hyresrätter med överkomliga hyror.

Vi ser det närmast som verklighetsfrämmande när det enda konkreta exemplet i exploateringsnämnden för hur staden kan "främja fler billiga och överkomliga bostäder som är tillgängliga för alla" är "färre detaljkrav vid nybyggen" - dessutom helt i strid med de politiska målsättningarna i "Gestaltad livsmiljö". För att motverka majoritetens idéfattigdom påminner vi om några av de konkreta förslag som Vänsterpartiet framfört: fler markanvisningar till allmännyttan för uppförande av Stockholmshuset, Snabba Hus på permanenta bygglov samt öronmärkning av mark till aktörer som bygger med det statliga investeringsstödet. Vidare krävs en aktiv omfördelning från mer lönsamma projekt i innerstaden till ytterstaden samt projekt som syftar till att tillskapa hyresrätter i stadsdelar som domineras av äganderätter. Vi beklagar också att majoriteten inte klarat av att starta ett programarbete och driva på för nedläggning av Bromma flygplats, vilket skulle kunna ge plats för en helt ny stadsdel med minst 30 000 nya bostäder.

Klimatarbetet

Även omställningen till ett hållbart klimat kräver mer av oss än vi i dagsläget presterar, vi måste växla upp klimatarbetet. Det känns tröttsamt att år efter år konstatera att stadens högt ställda mål allt mer bygger på förhoppningar och allt mindre på konkreta planer. Vi rör oss varje dag närmare de datum våra målsättningar löper ut utan att göra de nödvändiga investeringar och förändringar som kommer att krävas för att nå dit. Nedstängningarna har lett till att en del utsläpp minskat mer än förväntat, men den stora utmaningen är att låta samhället öppna upp samtidigt som en tydligt grön omstart ska ske - en möjlighet som den nuvarande majoriteten tycks låta

bara passera förbi. Det är oroväckande för stadens karakteristiska vatten att vattenkvaliteten blir allt sämre och vi är inte ens nära att nå miljökvalitetsnormerna. De åtgärdsprogram som ska lösa detta saknar konkret finansiering och det återstår därför att se hur majoriteten i praktiken tänker ta sig an detta, istället tycks den nuvarande majoriteten välja att sänka målen. Trots upprepade påstötningar väntar vi också fortfarande på handlingsplanen för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken och viktig tid går till spillo på ett område där tiden redan är knapp.

Kultur

De kulturella och kreativa näringarna uppgår till 18 procent av stadens samtliga arbetsplatser. Dessa har nu i stor utsträckning stängt ner sina verksamheter. Det innebär inte bara ökad arbetslöshet och hotande konkurser, det innebär även ett hot mot stadens attraktionskraft och besöksnäring. Men även utan pandemin så ser vi en stad där scener för såväl musik som teater stängs ner av både logistiska och ekonomiska skäl. Det gör bedömningen av måluppfyllelsen för målet att vara en modern kultur- och evenemangsstad tveksam. Det är positivt att majoriteten nu verkar ha insett hur viktig den fria kulturen är för Stockholm. Nu krävs det att staden satsar för att kunna återstarta kulturen och för att åter göra Stockholms kultur till landets främsta.

Arbetsmarknad

Coronapandemin har haft stor påverkan på arbetsmarknaden i staden. Många som arbetade inom besöksnäring, restaurangbranschen och kulturbranschen fick se sina möjligheter till arbete försvinna i och med att restriktionerna omöjliggjorde många verksamheter. Det är glädjande att ekonomin är på snabb återhämtning men det leder inte per automatik till att alla de som förlorade arbetet under pandemin kommer i arbete igen. I uppföljningen framgår att antalet långtidsarbetslösa ökat. Det är tydligt att det behövs satsningar på de som står långt ifrån arbetsmarknaden. Därför presenterar vi i vår budget särskilda insatser för att förstärka Jobbtorgen och öka antalet platser för Stockholmsjobb inom stadens olika verksamheter. I uppföljningen framhålls att det är i ytterstaden som staden har störst utmaningar med graden av självförsörjning och att det behövs satsningar på utlandsfödda kvinnor. Detta tar vi fasta på i vår budget där vi har ökade resurser för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsarbete och satsning på stadsdelsmammor. Kulturbranschen fick nästan helt stå tillbaka under pandemin och där behövs utökade satsningar för att få tillbaka stadens kulturliv och arbetstillfällen för många kulturarbetare.

Äldreomsorg

Vi ställer oss också frågande till att målet att staden arbetar samordnat och utvecklar förutsättningarna för en äldreomsorg av hög kvalitet och trygghet och självbestämmande anses helt uppfyllt med tanke på smittspridningen som har skett inom stadens äldreomsorg och majoritetens långsamma agerande i att sätta in nödvändiga åtgärder från centralt håll.

Vi ser att flera stadsdelsnämnder går med ett överskott inom äldreomsorgen även i tertiärrapport 2. Detta beror troligen inte på att de reella behoven av vård- och omsorgsboende eller hemtjänst har minskat utan att förtroendet för verksamheterna är skadat på grund av pandemin. Att personer med behov av vård och omsorg inte söker de insatser de har rätt till kan få stora konsekvenser. Risken är att behoven ökar i och med att vård inte sätts in i rätt tid, men även att anhöriga som redan fått ta stort ansvar under pandemin får fortsätta att vårda sina äldre familjemedlemmar. Vi vill att staden

noggrant utreder hur det kommer sig att färre söker sig till äldreomsorgen och gör insatser för att öka förtroendet bland brukarna.

I tertialrapport 2 framgår att indikatorn *Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod* inte prognostiseras att nå den ambitionsnivå som är satt av kommunfullmäktige. Det är givetvis mycket problematiskt. Vi vill att staden använder de statliga medel som tilldelats äldreomsorgen i samband med pandemin för att minska andelen timavlönade inom äldreomsorgen genom ett lokalt kollektivavtal. Staden måste agera mer kraftfullt än att förlita sig på att ett nytt schemaläggningssystem ska skapa förutsättningar för fasta och trygga anställningar inom äldreomsorgen. Detta arbete borde istället ske genom förhandlingar med de fackliga organisationerna för att få fram en modell som är väl förankrad och därmed har förutsättningar att fungera på arbetsplatserna.

Ökad privatisering av samhällsfastigheter

En fortsatt stark orosfaktor är privatiseringsagendan för samhällsfastigheter, som motiveras med omsorg om stadens ekonomi men övervältrar kostnaderna på kommande generationer. Att låta privata aktörer i allt högre grad bygga och äga skolor, vård- och omsorgsboenden och idrottshallar, som sedan hyrs ut till staden, är att låta skattebetalarna bära bördan av högre hyreskostnader i ett livscykelperspektiv och dränerar stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder ekonomiskt. När antalet barn och unga växer framöver riskerar detta att stå oss dyrt. Även fortsatta försäljningar av Micasas fastigheter som skulle kunna användas för att bidra till att tillgodose SHIS:s stora behov av genomgångsbostäder för att tillgodose sociala behov av bostäder är kontraproduktiv politik och minst av allt en hållbar ekonomi.

Idrotts- och kulturfastigheter

För fastighetsnämnden bekräftar underskottet behovet av en genomgripande analys av nämndens förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag. Idag saknas marginaler för oförutsedda händelser i budgeten, exempelvis reparationskostnader på Grimsta IP. Överskottskravet avspeglar inte nämndens faktiska fastighetsinnehav och lokalhyresgäster. En stor del av fastigheterna har högt kulturhistoriskt värde med begränsade avkastningsmöjligheter och hyresgästerna utgörs till stor del av stadens egna verksamheter samt föreningar och småskalig kulturverksamhet med begränsade möjligheter att betala marknadsmässiga hyror. Som vi också påpekat tidigare i en skrivelse till kommunstyrelsen bör nämnden kompenseras för merkostnader på grund av hyreslätnader som givits på grund av pandemin. Det är inte acceptabelt att behöva dra ner på kostnader för planerat underhåll på grund av detta.

Vi är också fortsatt bekymrade över att bristen på investeringsmedel stoppar möjligheterna för nämnden att bygga ut Vårbergs IP och Sätra IP, för att istället överlåta investeringarna på privata aktörer och därmed bortse från de tydliga långsiktiga ekonomiska motiven för att staden ska äga anläggningarna istället för att hyra av privata aktörer. Vidare ser vi behov av att utöka budgetramen för att genomföra alla nödvändiga och planerade åtgärder trots kostnadsökningar, snarare än att om några år återigen gå in i fastigheter för att göra resterande upprustningar. Eller gå miste om intäkter för att fastigheter riskerar att stå tomma på grund av säkerhetsskäl, exempelvis konstnärateljéerna. Det behöver därtill säkerställas att fastighetsnämnden tilldelas investeringsmedel för att upprusta stadens resterande parklekar, utöver de investeringsmedel som redan beviljats. Staden behöver även se över möjligheten att låta kulturnämnden överta ansvaret så att föreningar och

kulturskapare kan hyra ändamålsenliga lokaler genom att utöka möjligheterna till hyresbidrag, vilket gör att fastighetsnämnden får kostnadstäckning för både drift och underhåll av fastigheterna.

Utbildning

Pandemin har påverkat skolornas verksamhet i allra högsta grad och verksamheterna har tagit ett stort ansvar såväl för att säkra en normalitet för barn och unga i denna märkliga tid. Det har inneburit en stor anpassning och följsamhet. Det är fantastiskt att förvaltningens uppdrag har kunnat genomföras utan att några verksamhetsmässiga avvikelser har konstaterats. Med det sagt vill vi lyfta vikten av att noggrant följa upp konsekvenserna av pandemin för elevernas kunskapsresultat under läsåret 2020/2021. Vi vet att de elever som av olika skäl haft större utmaningar att klara skolan innan pandemin drabbats hårdast av distans- och fjärrundervisningen. Därför är det viktigt att skolorna ges förutsättningar att kompensera för den uteblivna närundervisningen och övriga effekter av pandemins restriktioner, både eventuell kunskapsskuld och psykisk ohälsa. I och med den kunskapsskuld som kommer i pandemins spår tycker vi att det är anmärkningsvärt att det fortsatt är så stora skillnader när det gäller behörigheten för lärare mellan kommunala och fristående skolor. Det utslaget av marknadsskolan kommer eventuellt ha större effekter nu efter pandemin när elevernas skolgång blivit störd. Då vi vet att restriktionerna krävt mycket av förskolornas och skolornas personal är det även viktigt att följa upp deras mående och aktivt arbeta för att deras arbetsmiljö ska förbättras. Det är dock inte bara personalens arbetsmiljö som måste förbättras. Det är mycket oroväckande att så många av barnen i årskurs fem och åtta inte upplever att de har ett lugnt klassrum som ger studiero. Att så många elever blir störda i skoldagen är inte acceptabelt och måste avhjälpas för att inte det ska gå ut över studieresultaten. De siffror vi ser skulle aldrig accepteras på en arbetsplats. Vi att förskolans barngrupper fortsätter vara för stora och staden inte når målen om antal förskolebarn per anställd årsarbetare i alla stadsdelar även om siffrorna förbättrats. Vi anser att majoriteten bör tillskjuta de medlen man skurit bort från verksamheterna för att på riktigt göra stadens förskolor till landets bästa och ge de som arbetar inom förskolan den lön de förtjänar. Med tanke på att ekonomin klarats mycket tack vare de statliga bidragen vill vi påminna om att den borgerliga budgeten är allt för snål.

Revidering av finanspolicyn

Avslutningsvis välkomnar vi att finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad har reviderats i en positiv riktning när det gäller kriterier för ansvarsfulla placeringar, i och med att reservationen ”i möjligaste mån” tas bort för placeringar i företag där en väsentlig del av omsättningen kommer från tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi, kommersiell spelverksamhet, vapen eller fossila bränslen. Denna reservation har Vänsterpartiet kritiserat majoriteten för, och vi vill även se ytterligare skärpningar av policyn, bland annat att placeringar inte endast ”ska undvikas” utan inte alls ska göras i sådana företag.

Program för verksamhet för privata utförare

Vad gäller föreslagna program för verksamhet som utförs av privata utförare inklusive klausul om allmänhetens insyn konstaterar vi att syftet är gott, d.v.s. att förbättra kontroll och uppföljning av privata utförare samt att stärka allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet. Samtidigt ser vi ett behov av att problematisera frågan, bland annat utifrån följande som står i programmet *”Ju större betydelse den aktuella verksamheten har för medborgarna desto mer omfattande ska uppföljningen och kontrollerna vara”*. Detta kan ses som ett uttryck för en detaljstyrning i andan av New public management och i kontrast mot en mer tillitsbaserad styrning och uppföljning med ökad tilltro till professionen. Vi ställer oss frågan när nackdelarna med en allt större kontrollapparat överväger fördelarna av att fortsätta att privatisera för nuvarande majoritet?

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

För andra året i rad visar staden betydande överskott. En stark ekonomi är viktig för att långsiktigt klara stadens åtaganden. Därför har staden definierat ett antal ekonomiska mål. I flera av dem överträffas nu målvärdena tydligt. Det är naturligtvis välkommet om det sker samtidigt som välfärden, tryggheten och stadens verksamheter ges goda förutsättningar att klara de formulerade målen.

Nu redovisar dock stadsledningskontoret ett antal områden där verksamheterna inte klarar att uppfylla de av kommunfullmäktige formulerade målen. Vi välkomnar att kontoret i huvudsak medger de problem som finns och är uppenbara för de flesta stockholmare. Det är genom att se att klyftorna i skolan är alltför stora och att måluppfyllelsen sjunker som vi kan vända utvecklingen. Det är när vi ser och förstår att tryggheten inte är tillräcklig som stadens insatser för att stoppa rekryteringen till gängen kan bli tillräckliga. Det är när vi medger att målen för bostadsbyggandet inte uppnåtts som politiken kan ändras.

Det är också mot den bakgrunden som man bör värdera de stora överskotten. Till stor del grundas överskotten i ökade statsbidrag, avsedda för att stärka samhället och välfärden som prövats hårt av pandemin. De insatser som alltså skulle vara möjliga att göra för att stärka tryggheten, bostadsbyggandet, välfärden och skolan har inte skett. Resultatet ser vi nu i form av sämre måluppfyllelse än nödvändigt.

Det är välkommet och viktigt att den rating avseende kreditbetyg som sänktes i början på denna mandatperiod nu återställts till den stabila utsikt som gällde under förra mandatperioden. Under förra mandatperioden uppnåddes detta i allt väsentligt via en sund driftsekonomi och stora exploateringsintäkter till följd av ett högt bostadsbyggande. Nu sker det istället genom utförsäljningar som ofta visat sig förenas med långsiktigt högre driftskostnader. Skuldsättningen hålls kortsiktigt tillbaka men till priset av sämre ekonomi på sikt.

Den historiskt låga befolkningsökningen är ett betydande problem. Bostadsbrist och de stigande bostadspriser som den leder till, driver alltför många från Stockholm. Det är

därför nödvändigt att bostadsbyggandet ökar och att arbetet med att planera Bromma parkstad skyndsamt startas.

Den måluppfyllelse som nu redovisas för miljöprogrammet är inte tillräcklig. Stadens ambitioner behöver höjas och åtgärder vidtas. Dessvärre innehåller varken budgeten för år 2022 eller tertialrapport två nödvändiga insatser. Ett konkret exempel där staden borde vidta åtgärder är att garantera en fungerande laddinfrastruktur i hela staden. De nya publika laddplatser som utreds i staden är förfärande få i ytterstaden.

Vi välkomnar slutligen att stadsdelsnämnderna ges extra medel för julbelysning. Vi hoppas att det kan bli verklighet även år när det inte är valår.

Det är bra att det program för privat verksamhet som enligt svensk lag krävs under varje mandatperiod. Samtidigt är det aningen symptomatiskt att det program som syftar till att ställa krav på privat verksamhet läggs fram av finansborgarrådet när 80 procent av mandatperioden redan gått samtidigt som den grönbåa majoriteten nästan tvångsmässigt privatiserat verksamheter. Staden har även givet antagna program och policys inte tillräckligt tillförsäkrat medborgare insyn. Den grönbåa majoritetens beslut att företag öppet kan bryta mot meddelarskyddet utan att det får kännbara konsekvenser har tyvärr sänt en signal att det inte är så noga med öppenhet och kvalitet. Det är ett beslut som kommer skada staden och seriösa utförare av välfärdstjänster under lång tid. Det program som nu presenteras kommer inte göra någon skillnad i det avseendet – det kommer bara en ny politisk majoritet att göra.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsbokslut per den 31 augusti 2021 för Stockholms stad godkänns.
2. Redovisade avsättningar om 1 290,7 mnkr godkänns.
3. Basnyckeltal med utfall för år 2020 godkänns med hänvisning till vad som sägs i bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Aktieägartillskott om 700 mnkr ska göras till Stockholms Stadshus AB, 556415-1727, med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Anmälan av *PM Kontrollstationer för Sverigeförhandlingen* dnr KS 2021/1056, bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Fördelningen av utökningen av statsbidraget *Statligt stöd till skolväsendet* till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden för verksamhetsområde förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

7. Uppföljning för 2020 av Stockholms stads miljöprogram 2020-2023, dnr KS 2021/1077, godkänns enligt bilaga 6 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (dnr KS 2021/1051) inklusive däri angivna ramar för total extern upplåning och intern utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter, bilaga 7, fastställs med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, och börjar gälla från den 1 januari 2022.
9. Fördelning av generalschablon för flyktingmottagande godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Styrelsen för Samordningsförbundet Stockholms stad, dnr KS 2021/561, beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2020 med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Tidigare beslut om modernisering av sociala system, dnr KS 2017/1912, upphör att gälla med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Kommunstyrelsen ska i enlighet med projekt Modernisering av sociala systems förändrade inriktning genomföra förbättringar och lägga grunden för fortsatt utveckling i stadens egenutvecklade sociala system med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.
13. Överförmyndarnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla ett systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning. Överförmyndarnämnden medges finansiering om 15 mnkr och sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.
14. Arbetsmarknadsnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla ett systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Arbetsmarknadsnämnden medges finansiering om 20 mnkr och sker

genom disposition av de i eget kapital avsatta medlen för modernisering av sociala system.

15. Kommunstyrelsen ska genomföra en stadsövergripande gemensam upphandling avseende digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess samt att säkerställa att tillhörande mjukvara och stödtjänster kan levereras över tid med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
16. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att lämna fullmakt för att delta i upphandlingen avseende digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess.
17. Kommunstyrelsen ska genomföra upphandling av restaurang och bankettverksamhet i Stadshuset med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Kommunstyrelsen ska för upphandling av restaurang och bankettverksamhet i Stadshuset besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt att häva avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Kommunstyrelsen ska genomföra upphandling av förmånscyklar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
20. Kommunstyrelsen ska för upphandling av förmånscyklar besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt att häva avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
21. Nämnderna medges medel för sociala investeringar med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
22. Avgift för Stockholms stads ateljékö godkänns, dnr 2021/755, i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

23. Avtal mellan KTH och Staden, tilläggsavtal avseende Senseable Stockholm Lab per 14 september 2021, godkänns enligt bilaga 8 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
24. Lägesredovisning av Senseable Stockholm Lab, mars 2019— september 2021, godkänns enligt bilaga 9 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
25. Samarbetsavtal med Digital Futures, godkänns enligt bilaga 10 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
26. *Program för verksamhet som utförs av privata utförare* inklusive klausul om allmänhetens insyn, i enlighet med bilaga 11 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.
27. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta och att uppmana alla bolag inom koncernen att anta *program för verksamhet som utförs av privata utförare* inklusive klausul om allmänhetens insyn enligt bilaga 11 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
28. Tidigare beslutad riktlinje för allmänhetens insyn jämte avtalsklausul (dnr 104-2088/2016) upphör att gälla.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 207,8 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 610,5 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Nämnderna medges budgetjustering för minskade nettokostnader inom investeringsplanen med 6,9 mnkr. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* i 2021 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 4,4 mnkr. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under Kommunstyrelsen m.m i 2021 årsbudget enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

5. Nämnderna medges budgetjustering för omfördelning av internränta med 0,5 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 421 mnkr för redovisade omslutningsförändringar samt övriga omfördelningar och justeringar enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att vidta åtgärder enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. SHIS Bostäders hemställan om särskild ersättning besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
9. Framställan från arbetsmarknadsnämnden *Redovisning av utredningsuppdrag gällande validering inom arbetsmarknadsförvaltningen*, dnr KS 2020/835, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Anmälan av SHIS Bostäders budget och verksamhetsplan för år 2021, KS 2021/284, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Stadsdirektören ska fatta beslut inom ramen för projekt Modernisering av sociala system samt vid behov vidta sådana förändringar kopplat till sociala system som utifrån stadens verksamhetsbehov, avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om gemensam upphandling av digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning och implementering av digital utrustning för arbete med uppgifter som omfattas av hög sekretess och säkerställa en kontinuerlig leverans av tillhörande tjänster samt vid behov vidta sådana förändringar som utifrån stadens verksamhetsbehov, avtalade åtaganden och affärsmässiga grunder är påkallade under avtalstiden med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om upphandling av restaurang och bankettverksamhet ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, annonsering, tilldelningsbeslut samt teckna

avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

14. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om upphandling av förmånscyklar ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsunderlag, annonsering, tilldelningsbeslut samt teckna avtal med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. Stadsdirektören ska genomföra upphandlingar av tjänster inom områdena undersökningar inklusive medarbetarundersökning, utredningar samt utvärderingar. Vidare ska stadsdirektören besluta om upphandlingsdokument avtalsform och avtalstid, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer inklusive att utifrån affärsmässiga grunder besluta om eventuella behov av förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.
16. Under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner samarbetsavtal med Digital Futures ska stadsdirektören teckna avtalet enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
17. Nämnderna medges medel för kompetensutveckling med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
18. Stadsdirektören ska genomföra en gemensam upphandling gällande utbildningsledare för stadens utbildningsprogram för ett hbtq-kompetent och normmedvetet bemötande. Vidare ska stadsdirektören besluta om upphandlingsdokument, avtalsform och avtalstid, fatta tilldelningsbeslut, ingå avtal och förlänga avtal med upphandlade leverantörer inklusive att utifrån affärsmässiga grunder besluta om eventuella behov av förändringar såsom uppsägningar, hävningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen.
19. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Stockholm den 27 oktober 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Staden står idag på många sätt vid ett vägskafl, kommer smittspridningen mattas av eller kommer vi se ett ökat antal smittade. Återhållsamhet och vaksamhet är därför av betydelse då vi idag inte vet hur det kommer att se ut närmaste tiden. Stadens arbete och ekonomi har påverkats av pandemin och det är viktigt att det är kärnverksamheterna som prioriteras. Vikten av såväl ekonomiskt som socialt ansvar innefattar även att stadens utgifter är i balans, vilket har ställts mot sin spets under pandemin. Sverigedemokraterna har tidigare poängterat att höga och ökande utgifter inom specifika områden i den kommunala verksamheten måste ses över.

Vi måste verka för att tillgången på skyddsutrustning på stadens skolor är god även fortsättningsvis, personal som elever ska aldrig känna att det finns en hög smittorisk om man deltar i skolundervisningen. Även om det idag inte är ett krav på att bära munskydd så ska tillgången av munskydd ändå finnas på stadens skolor.

Sverigedemokraterna anser fortfarande att man kan göra mer för stadens företagare som har lidit stort av covid-19. Genom att stimulera och stödja stadens företag så bidrar vi till att företagen kan utvecklas och behålla nyckelkompetenser, vilket inte enbart skapar fler riktiga arbeten utan också ger ökade skatteintäkter för staden. Ska vi kunna uppfylla måluppfyllelsen om att vara en växande stad med en positiv tillväxt så måste staden vara beredd att skapa incitament som gör det möjligt för våra företag att överleva och kunna behålla arbetskraft under pandemin och dess efterverkningar.

Sverigedemokraterna har för 2022 lämnat in en reservationsbudget där vi tydligt redogör för en mer ansvarsfull politik och som skapar incitament till ökad tillväxt. Utöver vad som framförs i detta uttalande vill vi hänvisa till de riktlinjer vi anger i vår reservationsbudget.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Feministiskt initiativs vision är att Stockholm ska vara en välfärdsstad som satsar på kvinnor och barn. Stockholm ska vara en stad som håller ihop, där makt och resurser fördelas jämställt och jämlikt. En stad som är öppen och fri från våld och förtryck. Det är tydligt att det är stora skillnader mellan det moderatledda styrets och Feministiskt

initiativs politik och uppföljningen av budgeten visar skillnaden i prioriteringsordning. Uppföljningen visar att endast ett av stadens inriktningsmål kommer uppfyllas, och två delvis.

Majoriteten uttrycker sig i stora ord om trygghet, men vad som i praktiken sker är mer otydligt. Dödsskjutningar och våldet fortsätter eskalera. 2020 var ett sorgligt rekordår för skjutningar och vi befarar att 2021 går mot lika dystra siffror. Feministiskt initiativ har under flera år föreslagit att staden ska använda den etablerade metoden Sluta skjut. Majoriteten har hela tiden varit otydlig i varför anledningen skulle vara att man inte väljer att implementera metoden i Stockholm - antingen är det Polisregion Stockholm som inte vill eller att den inte är utvärderad. Vi efterfrågar en tydlig linje från majoriteten.

Kvinnors makt och inflytande måste stärkas och läggas resurser på. Många mammor nattvandrar, engagerar sig i föreningar och sliter för sina barns skull - samtidigt läggs stora förhoppningar, och förväntningar, på mammorna i Järva som ses som en nyckel i arbetet mot våldet. Många kvinnoorganisationer efterfrågar mer resurser, i form av föreningsbidrag och lokaler, för att kunna utveckla sitt arbete och för att känna att staden uppskattar arbetet och engagemanget. Här kan staden göra mycket mer för att stärka kvinnors organisering.

En annan viktig faktor som också är direkt kopplad till trygghet är skolans betydelse. Det är där det förebyggande arbetet sker och framförallt en viktig plats att fånga upp unga. I det läget vi befinner oss i just nu är majoritetens sparkrav på skolan inte rätt väg att gå. Det är positivt att skolorna i Järva har vänt en negativ utveckling och att fler når behörighet, men mer måste till för att vi ska kunna bryta den segregation och ojämlikhet som är så påtaglig. Feministiskt initiativ vill se ökade satsningar på social upprustning och trygghetsskapande åtgärder. Vi vill förstärka stödet och lägga pengarna där det behövs; på barn och ungas fritidsaktiviteter och på skolan. Ett utbyggt föräldrastöd ser vi som en annan nyckelfaktor i det förebyggande arbetet. I Feministiskt initiativs budget föreslår vi ett nytt praktiskt stöd till ensamstående föräldrar.

Vidare konstaterar uppföljningen att kvinnor och män har olika förutsättningar att gå vidare till arbete eller studier, vilket är väl känt. Långtidsarbetslösheten har naturligtvis förvärrats och cementeras ytterligare under pandemin för grupper som redan stod långt ifrån jobb. Det är tydligt att mer behöver göras för att nå kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden. Hälsoaspekten behöver vägas in tydligare i det fortsatta arbetet för att nå målgruppen. Många som står långt ifrån arbetsmarknaden gör det på grund av psykiska och fysiska hinder - staden bör fördjupa sin samverkan genom exempelvis FINSAM med regionen för rehabiliterande stödinsatser för att öka andelen som är i självförsörjning.

"Antalet påbörjade bostäder är 33 procent högre än motsvarande period 2020. Indikatorn Antal påbörjade bostäder prognostiseras öka jämfört med 2020 från 4 805 till 5 500 stycken. Prognosen innebär dock att årsmålet 10 000 stycken ej uppnås." Återigen misslyckas den grönbå majoriteten med bostadsmålen. I bostadsbristens Stockholm går det inte att ha låga ambitioner i bostadsbyggandet.

Det ökade antalet sökta feriejobb visar på att det finns ett stort behov av tillgängliga sommarjobb. Trycket på ansökningar kommer inte minska, snarare tvärtom. Därför är det viktigt att staden kan möta det ökade behovet och erbjuda fler feriejobb till stadens unga. Feministiskt initiativ vill införa en kulturpeng - där kommunen avsätter resurser till kulturutövare som i sin tur ska kunna ta emot sommarjobbare. En lösning som skulle gynna båda unga, och ett kulturliv i kris efter pandemin.

Under pandemiåret har luftföroreningar minskat i staden, en del av förklaringen är att fler valt att ställa bilen. Feministiskt initiativs förslag om bilfri innerstad är ett verksamt sätt att fortsätta trenden. Utbildningsnämndens andel upphandlade livsmedel sticker ut med att hamna långt ifrån målet och animaliska livsmedel behöver minska i verksamheten för minskad klimatpåverkan.

Äldreomsorgen har, som vi alla vet, drabbats hårt av pandemin. Redan innan covid-krisen varnade Kommunal för privatiseringar och konsekvenserna av timanställningar, hög arbetsbelastning och ohälsa. Något som inte bara drabbar personalen, utan också de äldre. Det finns ett tydligt samband mellan den stora smittspridningen och nedvärderingen av kvinnors arbete inom äldreomsorgen. Vi har under flera år bevittnat hur villkoren för anställda inom äldreomsorgen, varav majoriteten är utländska kvinnor, har försämrats. Feministiskt initiativ vill att välfärden utvecklas, och det görs genom höjda löner, trygga anställningar, ökade resurser och inflytande över det egna arbetet.